

عنوان مقاله:

بررسی زنبورهای گالزای خانواده Cynipidae روی دو گونه بلوط *Quercus brantii* و *Q. infectoria*. در استان لرستان

محل انتشار:

مجله تحقیقات حمایت و حفاظت جنگلها و مراتع ایران، دوره 5، شماره 1 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

E. Azizkhani - موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ص. پ: ۱۱۶-۱۳۱۸۵

S. E. Sadeghi - موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ص. پ: ۱۱۶-۱۳۱۸۵

G. R. Rasouliani - گروه گیاهپزشکی، دانشکده علوم باغبانی و گیاهپزشکی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج

M. Tavakoli - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان، خرم آباد

R. Omid - موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ص. پ: ۱۱۶-۱۳۱۸۵

V. R. Moniri - موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ص. پ: ۱۱۶-۱۳۱۸۵

H. Yarmand - موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ص. پ: ۱۱۶-۱۳۱۸۵

خلاصه مقاله:

این بررسی طی سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۲ به منظور جمع آوری و شناسایی زنبورهای گالزای خانواده Cynipidae روی گونه های بلوط موجود در استان لرستان انجام گرفت. در این استان دو گونه بلوط *Quercus brantii* و *Quercus infectoria* وجود دارد که الگوی پراکنش آنها با یکدیگر کاملا متفاوت بوده و از این رو براساس نحوه پراکنش گونه های بلوط موجود در استان ۳ منطقه برای نمونه برداری انتخاب گردید. این مناطق شامل قلاچی، نوزیان و شوراب بودند. زمان نمونه برداری با توجه به شرایط آب و هوایی استان و براساس زمان رشد گالهای مختلف، به گونه ای انتخاب می شد که در زمان نمونه برداری، گالها مرحله بلوغ خود را طی کنند. گالها پس از جمع آوری در کیسه های نایلونی قرار داده شده و به همراه برچسب مشخصات به آزمایشگاه منتقل می شدند. در آزمایشگاه، گالها جهت حصول اطمینان از خالص بودن آنها به دقت مورد بررسی قرار گرفته و در صورتی که گال دیگری همراه آنها وجود داشت حذف می گردید. پس از خالص سازی، گالها شمارش شده و در ظروف پرورش قرار داده می شدند. نمونه ها در آزمایشگاه و تحت شرایط موجود آن، 19.4 ± 3 در اواسط پاییز و زمستان و 25.2 ± 2 درجه سانتیگراد در اوایل بهار و تابستان و رطوبت نسبی حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد پرورش داده می شدند. نمونه ها هر چهار روز یکبار مورد بررسی قرار گرفته و حشرات خارج شده از گالها براساس خانواده، جنس و گونه تفکیک و به همراه اتیکت مربوطه به شیشه حاوی الکل ۷۵ درصد منتقل می شد. براساس نتایج حاصل از این بررسی در مجموع، ۲۶ نوع گال از روی قسمتهای مختلف (مانند شاتون، جوانه، میوه و برگ) هر دو گونه بلوط *Q. brantii* و *Q. infectoria* جمع آوری گردید که از این تعداد، ۱۱ گونه زنبور گالزای بلوط *Q. brantii* و ۱۳ گونه نیز روی *Q. infectoria* فعال هستند. تمام گالهای جمع آوری شده روی بلوط *Q. infectoria* مربوط به نسل غیرجنسی زنبورهای گالزای بوده و در مقابل، روی بلوط *Q. brantii* بیشترین تعداد گال (۷ گال) توسط نسل جنسی و ۵ گال نیز به وسیله زنبورهای نسل غیرجنسی ایجاد می شود. در میان زنبورهای گالزای تخصص میزبانی بسیار بالایی وجود دارد و از این رو هیچ گونه گال مشترکی را نمی توان روی دو گونه بلوط *Q. brantii* و *Q. infectoria* پیدا کرد. پراکنش زنبورهای گالزای Cynipidae در استان لرستان، مستقیما تابع الگوی پراکنش گونه های بلوط در سطح این استان می باشد.

کلمات کلیدی:

بلوط، لرستان، زنبور گالزای، *Quercus brantii* و *Quercus infectoria*

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2077033>

